

ת"פ 18270/06/15 - מדינת ישראל נגד עודי ח'וויס, דאוד אבו סביתאן, מועתסם אבו הווא

בית המשפט המחוזי בירושלים

בפני כב' השופט הבכיר אמנון כהן

ת"פ 18270-06-15 מדינת ישראל נ' ח'וויס (עציר) 14 דצמבר 2016

ואח'

בעניין:

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד דולי מזעל

המאשימה

נגד

1. עודי ח'וויס (עציר)

ע"י ב"כ עו"ד מאיה גלעדי

2. דאוד אבו סביתאן (עציר)

ע"י ב"כ עו"ד מוחמד מחמוד

3. מועתסם אבו הווא (עציר)

ע"י ב"כ עו"ד מוצטפא יחיא

הנאשמים

גזר דין

ביום 15/7/15, הוגש כתב אישום מתוקן נגד שלושת הנאשמים.

הנאשמים 2 ו-3 הגיעו להסדר טיעון, במסגרתו הוגש כתב אישום מתוקן בשנית. במסגרת ההסדר, הורשעו הנאשמים והוסכם, כי הטיעונים לעונש יהיו חופשיים.

במסגרת ההסדר, הוסכם, כי בסעיף 7 לאישום הראשון יצוין, כי מדובר בעבירה בצוותא, וכי בפועל נאשם 2 לא יידה אבנים. אשר לאישום השני, המתייחס לנאשם 2 בלבד, הוסכם, כי גם כאן מדובר בעבירה בצוותא, וכי נאשם 2 לא זרק בקבוקי תעברה.

כמו כן, הוסכם, כי המאשימה לא תבקש להפעיל במצטבר את כל תקופת המאסר על תנאי למשך 10 חודשים התלוי ועומד נגד נאשם 2, וב"כ נאשם 2 יהיה רשאי לעתור לחפיפת התנאי לעונש שיוטל.

אשר לנאשם 3 הוסכם, כי באישום הראשון הוא ביצע את העבירות בצוותא, וכי חלקו של נאשם 3 הוא כפי המופיע בסעיף 11 "והשאר הוא ביצוע בצוותא". כמו כן, הוסכם, כי הנאשם 3 לא היה בתחילת האירוע, אלא הצטרף בשלב מאוחר יותר.

הנאשם 1 כפר במיוחס לו בכתב האישום, והוא הורשע לאחר שמיעת ראיות.

כתב האישום המתוקן (הראשון) מתייחס לשלושת הנאשמים, ולגבי הנאשם 1 לא נערכו שינויים והוא הורשע במיוחס לו בכתב אישום זה.

החלק הכללי, הן בכתב האישום המתוקן הראשון, והן בכתב האישום המתוקן בשנית במסגרת הסדר הטיעון שגובש עם הנאשמים 2 ו-3, הינו זהה, ובו נטען, כי בשכונת א-טור במזרח ירושלים, מתגוררות בשכונות לאוכלוסייה הערבית מספר משפחות יהודיות. בשכונה מצוי כשגרה כוח של משמר הגבול, וכן מבוצעים בו סיור של כוחות המשטרה ורכבי אבטחה של בתי יהודים. נטען, כי במהלך קיץ 2014, ובייחוד החל ממועד הירצחו של הנער מוחמד אבו ח'דר ומבצע "צוק איתן", מתחוללים בשכונת א-טור הפרות סדר רבות, ובמהלכן מיוזמים בקבוקי תבערה, אבנים וזיקוקים לעבר בתי היהודים וכוחות הביטחון שפועלים במקום.

באישום הראשון (אשר מתייחס לשלושת הנאשמים) נטען, כי ביום 21/11/14, לאחר תפילה של ערב שבת, צעדה קבוצה של 8 אנשים לכיוון "בית אורות", ותוך כדי הליכתם, תושבי המקום, ובהם צעירים רבים, החלו להתאסף סביב המתלוננים בכוונה לתוקפם. בחור בשם באסל סיאד הבחין במתלוננים וסבר שהם מקללים את תושבי המקום, נכנס לבית קפה ודרבן את היושבים במקום, וביניהם הנאשמים 1 ו-2, לצאת ולהצטרף לאירוע. הנוכחים, וביניהם הנאשמים 1 ו-2 יצאו מבית הקפה, רצו לעבר המתלוננים וידו לעברם אבנים (כזכור, הוספה המילה "**בצוותא**" לנאשם 2).

נטען, כי נאשם 3 הבחין כי המתלוננים החלו לנוס במהירות לעבר "בית אורות" מפני התוקפים, והצטרף לתוקפים כאשר הם רודפים אחרי המתלוננים, משליכים לעברם חפצים ואבנים וקוראים לעברם, בין היתר, "**אללה אכבר**".

אחד המתלוננים, א ב, התקשר לשוטרי המוכר לו וביקש את עזרתו. המתלונן, ש ב, נתפס על ידי התוקפים, הופל לארץ, הוכה ונדקר בחפץ חד בגבו. לאחר מכן, הצליח לקום ולברוח. בסעיף 11 לאישום הראשון, נטען, כי אחד המתלוננים, ד ח, הבחין בש מתקרב אליו, המתין לו והמשיך במנוסה יחד עמו. נאשם 3 רדף אחרי המתלוננים ומקל בידו, ובאמצעותו תקף את ש בגבו בעודו במנוסה, ומשלא הצליח להשיגם, זרק הנאשם 3 את המקל לעבר ד וש.

ד וש המשיכו במנוסה, ואחד התוקפים התקרב אליהם והכה בעוצמה את ד בראשו באמצעות חפץ קשה. ד נפגע מהמכה והתמוטט.

בעת שד שרוע על הרצפה, הכו אותו התוקפים, וביניהם נאשם 2, בידיהם ובאמצעות חפצים שונים. נאשם 1 הכה את ד באמצעות קרש מעץ.

כתוצאה מהתקיפה, נחבל ש בגבו פצע דקירה, אשר חדר לבית החזה והוא נותח ושהה כשבוע בבית החולים. ד נחבל בראשו, נגרם לו חתך והוא נזקק לתפרים לאיחוי החתך, וכן נחבל בברכו.

כאמור, הורשע הנאשם 1 לאחר שמיעת ראיות בעבירות שיוחסו לו באישום זה, דהיינו חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 1329(1) לחוק העונשין (להלן - החוק), עבירה נוספת של חבלה בכוונה מחמירה (ניסיון לפי סעיף 329(2)) והתפרעות, לפי סעיף 152 לחוק.

הנאשמים 2 ו-3 הורשעו במסגרת הסדר הטיעון בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 1321(1) לחוק, בפציעה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 334 בנסיבות סעיף 335(א)(1)(2) לחוק ובהתפרעות, לפי סעיף 152 לחוק.

אישום מס' 2 התייחס לנאשם 2 בלבד, כדלקמן:

במהלך אירועי קיץ 2014, השתתף הנאשם 2 בשתי התפרעויות שהתרחשו במועדים שונים בשכונה. באירועים אלה יידו המתפרעים אבנים, זיקוקים ובקבוקי תבערה לעבר השוטרים שנכחו במקום. הנאשם 2 התמקד, יחד עם אחרים, בסמוך לבית הספר בשכונה, ובחלק מהמקרים מול "בית חושן". נטען, כי בשתי הזדמנויות יידו במהלך התפרעויות אלו בקבוקי תבערה, וכן זיקוקים ואבנים לעבר השוטרים, במועדים שונים, כאשר הנאשם 2 עומד עם המתפרעים.

הנאשם 2 הודה, כי במעשיו המתוארים לעיל, בשתי הזדמנויות שונות, השתתף בהתקהלות אסורה, ניסה שלא כדין לפגוע באדם בנשק פוגעני בכוונה לגרום לו חבלה של ממש וניסה לתקוף שוטרים כשהוא מזוין בנשק או באבן ובחבורה.

בהתאם לכך, הורשע הנאשם 2 בשתי עבירות של התפרעות, לפי סעיף 152 לחוק, בשתי עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(2) לחוק ובשתי עבירות של ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 274(1)+(2)+(3) לחוק.

אישום מס' 3 מתייחס לנאשם 3 בלבד, ובו נטען, כי במהלך האבל על מותה של תינוקת, שנפטרה ביום 28/8/14, השתתף הנאשם 3 ואחרים בהתפרעות שבמהלכה יידו המשתתפים אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כוחות המשטרה. הנאשם 3 הודה, כי יידה אבנים ובקבוקי תבערה לעבר השוטרים ממרחק רב. בגין עבירות אלה, הורשע הנאשם 3 בעבירות של התפרעות, לפי סעיף 152 לחוק, חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(2) לחוק ובניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 274(1)+(2)+(3) לחוק.

בשים לב לגילם של הנאשמים בעת ביצוע העבירות, הוגשו תסקירים מטעם שירות המבחן.

תסקיר שירות המבחן לגבי נאשם 1

הנאשם 1, כבן 23, טרם מעצרו עבד עם אביו כמכונאי רכב ובשטיפת רכבים. לנאשם עבר פלילי (אליו אתייחס בהמשך). לטענתו, המשפחה סובלת ממצב כלכלי קשה. הנאשם הכחיש, כי ביצע את העבירות בהן הורשע וטען, כי ביום ביצוע העבירות שהם מחוץ לשכונה, אך סירב לדווח על מקום שהייתו.

שירות המבחן העריך, כי מדובר בצעיר הנמצא בשלבי גיבוש זהותו הבוגרת, וכי הסנקציות העונשיות שהוטלו עליו בעבר לא הועילו. כמו כן, התרשם שירות המבחן מדיווח מגמתי בכל הקשור למעורבותו ולהתייחסותו לעבירות.

בסיומו של תסקיר, קבע שירות המבחן, כי אין באפשרותו להמליץ על חלופות ענישה שיקומיות במסגרת הקהילה, העשויות להפחית סיכון להישנות עבירה בעתיד.

תסקיר שירות המבחן לגבי נאשם 2

הנאשם 2, כבן 21, רווק, נשר ממסגרת הלימודים טרם מלאו לו 10 שנים, ולאחר מכן השתלב בעבודות מזדמנות בשוק העבודה. לנאשם הרשעה קודמת (אליה אתייחס בהמשך). הנאשם הכחיש בפני שירות המבחן את ביצוען של העבירות ונמנע מלקיחת אחריות על מעשיו.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם הושפע באופן משמעותי מהמתיחות ששררה באותה עת, וניכר, כי חווה את הלחצים מהסביבה החיצונית באופן מוגבר.

שירות המבחן ציין, כי קיימת רמת סיכון להישנות התנהגות פורצת גבולות, והמליץ להפעיל את המאסר על תנאי התלוי ועומד נגד הנאשם. שירות המבחן העריך, כי עונש של מאסר עשוי להוות גורם מרתיע ומציב גבולות ברמת מסוימת. כמו כן, המליץ שירות המבחן להטיל עונשי מאסר על תנאי ארוכים ומרתיעים "**אשר ייתכן ויהיה בהם בכדי להפחית את הסיכונים להישנות התנהגות פורצת גבולות בעתיד**".

תסקיר שירות המבחן לגבי נאשם 3

הנאשם 3, רווק כבן 22, הפסיק את לימודיו לאחר 8 שנות לימוד כדי לצאת לשוק העבודה. אביו של הנאשם מתגורר לאורך שנים בארה"ב, והקשר עם ילדיו רחוק. שניים מאחיו של הנאשם, עברו לפני מספר שנים להתגורר בחו"ל יחד עם האבא.

הנאשם קיבל אחריות על מעשיו והסביר, כי מעשיו נבעו מתוך תחושות של כעס, עצב ופחד, שנסבו סביב הרצח שאירע באותה תקופה. לדבריו, במעשיו רצה למחות על הפגיעות, ושלל כל קשר עם ארגונים לא חוקיים.

שירות המבחן התרשם, כי התנהלותו בעבירות מונעת מתוך צורך להרגיש שייך ושווה בקבוצת השייכות בסביבה הטבעית, כדי לחזק את זהותו החברתית ובכדי לא להיתפס כשונה.

שירות המבחן העריך, כי קיים סיכון להישנות התנהגות מפרת חוק בעתיד ונמנע מהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם.

במסגרת הטיעונים לעונש, הגישה התובעת הצהרת נפגע עבירה של ש ב (ת/3), תמונות של המתלוננים ומסמכים רפואיים (ת/4).

בהצהרת נפגע העבירה, ציין ש ב, כי כתוצאה מפגיע הדקירה, נגרם לו נזק בריאותי והוא אושפז במשך שבוע בבית חולים "תוך כאבי תופת". לדבריו, לאחר השחרור נשאר במעקב רפואי במשך מספר חודשים והנקב בריאה גורם לו לכאבים מתמשכים. לדבריו, מצעיר בריא לחלוטין, הפך לשבר כלי, המתקשה בפעולות יום יומיות בסיסיות. כמו כן, ציין, כי בעת האירוע "ראה את המוות מול עיניו", וכי הוא מתקשה להירדם בלילות. לדבריו, נגרם לו גם נזק נפשי והוא סובל מסיוטים.

מנגד, אמו של הנאשם 3 העידה, כעדת אופי, כי בנה מעולם לא עשה בעיות לאף אחד, וכי היא מתקשה להאמין שלמרות החינוך הטוב שנתנה לו, הוא ביצע עבירות.

טיעוני התביעה לעונש

לגבי נאשם 1 - התובעת ביקשה לקבוע מתחם עונש שנע בין חמש וחצי לשמונה שנות מאסר.

לגבי הנאשמים 2 ו-3 - ביקשה התביעה לקבוע מתחם עונש שנע בין ארבע לשבע שנות מאסר.

התובעת ציינה, כי אישום מס' 2 המתייחס לנאשם 2 בלבד, מתאר שני אירועים שונים וביקשה לקבוע מתחם נוסף, שנע בין חמש לתשע שנות מאסר.

אשר לאישום מס' 3 (המתייחס לנאשם 3 בלבד) טענה התביעה, כי יש לקבוע מתחם עונש הולם שנע משלוש עד שש שנות מאסר.

התביעה ציינה, כי לנאשם 1 עבר פלילי בעבירות דומות.

אשר לנאשם 2, טענה התביעה, כי בשים לב לעברו הפלילי ולמאסר על תנאי התלוי ועומד נגדו, יש להפעיל חלק מהמאסר על תנאי במצטבר (בהתאם למוסכם בהסדר הטיעון).

בסופם של הטיעונים לעונש, טענה התביעה, כי יש למקם את הנאשם 1 "קצת מתחת לאמצע המתחם", ולהטיל עליו שש וחצי שנות מאסר. על הנאשם 2 דרשה התביעה להטיל עשר שנות מאסר, ועל הנאשם 3 דרשה התביעה להטיל שמונה שנות מאסר. כמו כן, דרשה התביעה להטיל על כל הנאשמים מאסר על תנאי, פיצוי וקנס. לחיזוק טענותיה, הגישה התביעה מספר גזרי דין, בהם הוטלו עונשי מאסר לתקופות ממושכות בגין עבירות דומות.

טיעוני ב"כ הנאשם 1 לעונש

ב"כ הנאשם 1 טענה, כי אמנם מדובר באירועים חמורים, אך אין מדובר באירוע יזום ומתוכנן. לטענתה, מדובר בתסקיר חיובי, והגם שהנאשם ניהל הוכחות, הדבר נעשה בצמצום ונמנעה הבאת המתלוננים לעדות.

עו"ד גלעדי טענה, כי מתחמי הענישה הינם מגוונים, והפנתה לגזרי הדין שהוטלו על המפלילים על ידי חברתי, כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן. לטענתה, לגבי העבירה המקבילה לאירוע דנן, קבעה כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן, מתחם שנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר.

ב"כ הנאשם 1 טענה, כי יש לקבוע מתחם עונש הולם שנע בין 18 ל-36 חודשים, ולמקם את הנאשם "**ברף האמצעי**".

טיעוני ב"כ הנאשם 2 לעונש

ב"כ הנאשם 2 טען, כי יש לאבחן בין נאשם 2 באישום הראשון לבין מי שיזם את האירוע, וכי נאשם 2 הצטרף לאירוע בשלב מאוחר יותר ולא היה מהיזמים של האירוע.

בנוסף, ציין, כי נאשם 2 הורשע בביצוע העבירות בצוותא, וכי הוא לא יידה אבנים לעבר המתלוננים.

עו"ד מחמוד המשיך וטען, כי על הנאשמים אשר יזמו את האירוע ואשר יוחסו להם עבירות נוספות, הוטלו עונשי מאסר של 5 וחצי ו-6 וחצי שנות מאסר, וכי הוא אינו מבין את עמדת התביעה המבקשת להטיל במקרה דנן עונשים חמורים הרבה יותר.

לדבריו, המתחם הראוי לאישום הראשון נע בין 10 ל-24 חודשי מאסר, ולגבי האישום השני, יש לקבוע מתחם שנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר. כמו כן, ביקש להפעיל את המאסר על תנאי בחופף לכל עונש מאסר שיוטל, וסה"כ, כך טען, יש להעמיד את עונשו של נאשם 2 על 20 חודשי מאסר.

טיעוני ב"כ הנאשם 3 לעונש

עו"ד יחיא ביקש לאבחן בין הפסיקה שהגישה התובעת לבין המקרה דנן והדגיש, כי נאשם 3 היה בן 20 בעת ביצוע העבירות, וכי הוא נעדר עבר פלילי.

לטענתו, העבירות בוצעו בתקופה רגישה, וכי הנאשם נסחף באותם ימים, קיבל אחריות על מעשיו והביע חרטה.

ב"כ הנאשם 3 תקף את קצין המבחן שערך את התסקיר וטען, כי מדובר ב"תסקיר אטום". בנוסף, שב וטען, כי גם אם בית המשפט נוטה להחמיר בענישה, הרי שההחמרה צריכה להיות הדרגתית.

עו"ד יחיא התרעם על כך שהתביעה דרשה עונש מאסר למשך 8 שנים, למרות ששותפו נידון ל-5 וחצי שנות מאסר. עוד הוסיף וטען, כי כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן, קבעה באישום הראשון מתחם שנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר ולאישום השני מתחם שנע בין 27 ל-60 חודשי מאסר, וביקש לקבוע מתחם עונש אחד בלבד לשתי העבירות. לטענתו, מתחם העונש ההולם צריך להיות בין שנה וחצי ל-3 שנות מאסר, וכי יש מקום למקם את הנאשם 3 באמצע המתחם ולהסתפק בתקופת מעצרו, וזאת גם בשים לב לעובדה, כי מדובר ב"בגיר-צעיר".

דין והכרעה

במתן גזר הדין, נצמד במתווה שנקבע בתיקון 113 לחוק העונשין.

בכל האישומים, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות הינו ביטחונו ושלומו של הציבור. מידת הפגיעה בערך הציבורי הייתה גדולה מאוד, במיוחד באישום הראשון, אותו ניתן לכנות כ"לינץ". המתלונן ש ב הופל, הוכה ונדקר בחפץ חד בגבו, בעקבות זאת הוא נותח ואושפז למשך 7 ימים. המתלונן ד ח הותקף במקל בגבו ונזקק לטיפול בבית חולים.

אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, אני מוכן לקבל כי לא היה תכנון מוקדם לביצוע העבירות.

חלקו היחסי של הנאשם 2 היה קטן יותר באישום הראשון, הוא הורשע בביצוע בצוותא. מאידך, בהתאם לסעיף 13 לאישום הראשון, גם נאשם 2 הכה את ד בידיו ובאמצעות חפצים שונים. באישום השני הנאשם 2 עמד בין המתפרעים, אך לא יידה אבנים או בקבוקי תבערה, כפי שעשו האחרים.

באישום השלישי, חלקו של הנאשם 3 היה גדול, שכן הוא יידה אבנים ובקבוק תבערה לעבר השוטרים - אם כי ממרחק רב.

ברור, כי הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירות היה עלול להיות גדול יותר ואף לפגוע בחיי אדם.

הסיבות שהביאו את הנאשמים לבצע את העבירות היו פגיעה במשפחות יהודיות המתגוררות בבתי המכונים "בית חושן" ו"בית אורות" ומדובר, במיוחד באישום הראשון, באכזריות ובאלימות קשה.

אשר למדיניות הענישה הנהוגה, ניתן לומר, כי קיימת קשת רחבה של ענישה ומתחמים שונים שנקבעו במספר רב של גזרי דין.

בע"פ 2285/05, **מדינת ישראל נ' אסחאק חאמד ואח'** (פורסם במאגרים ביום 5/12/05), דובר בנאשמים שהשתתפו בניסיון לינץ' בשני ישראלים שהגיעו במשאיות בטעות למחנה הפליטים קלנדיה. תושבים מקומיים שהבחינו בהם, יידו אבנים לעבר כלי הרכב, טיפסו על המשאיות, שברו חלונות, פצעו חלק מהנוסעים והציתו את משאית החילוץ. עונשי המאסר שנגזרו על הנאשמים היו בין שנתיים לחמש שנים.

לגבי יידוי בקבוקי תבערה וזריקת אבנים לעבר אזרחים ואנשי כוחות הביטחון, נגזרו עונשי מאסר שנעו בין 12 ל-40 חודשי מאסר לאירוע בודד.

בע"פ 2579/14, **מוחמד פרחאן נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים ביום 25/5/15), הודה הנאשם בקשירת קשר ליידוי בקבוקי תבערה על כוחות הביטחון בהר הבית. במסגרת הקשר, השתתף הנאשם בקניית בקבוקי התבערה ובהכנתם. אחד מבקבוקי התבערה שיידה הנאשם פגע באפוד של שוטר. הנאשם נידון ל-6 וחצי שנות מאסר (אני ער לעובדה, כי מדובר בהר הבית, עובדה אשר גרמה להחמרה בענישה).

בת"פ י-ם 60637-11-14, **מדינת ישראל נ' קרקי**, הורשעו 4 נאשמים בקשירת קשר ליידות בקבוקי תבערה, אבנים וזיקוקים לעבר אזרחים וכוחות הביטחון במתחם הר הבית, ועל הנאשמים נגזרו עונשים שנעו בין 7 ל-8 שנות מאסר.

בע"פ 4324/16, **חמזה נגאר נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים ביום 31/7/16), אישר בית המשפט העליון עונש מאסר בפועל למשך 28 חודשים בגין השתתפות בשני אירועים של הפרות סדר ויידוי אבנים לעבר כוחות הביטחון, כאשר באחד האירועים יידו גם בקבוקי תבערה.

בע"פ 7643/11, **לואי מסוודה נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים ביום 7/4/13), אישר בית המשפט העליון עונש מאסר למשך 6 שנים, לאחר שהנאשם הורשע בהתפרעויות אלימות בכפר סילואן, ולאחר שייצר יחד עם מעורבים נוספים 15 בקבוקי תבערה, ולאחר שיידה בקבוק תבערה ושתי אבנים לעבר בתי יהודים.

יצוין, כי המחוקק קבע רף ענישה חמור של 20 שנות מאסר בגין עבירה של חבלה בכוונה מחמירה.

בתי המשפט התייחסו לחומרה הרבה הגלומה בזריקת אבנים, ובמיוחד בזריקת בקבוקי תבערה:

"סוג עבירות זה, שעניינן בקבוקי תבערה, מחייב ענישה מחמירה. תוצאותיו של בקבוק תבערה, וכבר היו דברים מעולם, עלולות להיות קשות ביותר, וראוי אפוא, כי ייצא הקול שענישה בכגון דא לא תהא קלה. ביטחון הציבור אינו יכול להיות הפקר ונתון לאימה..." (ע"פ 262/06, **פלוגי נ' מדינת ישראל**, מפי כב' השופט א' רובינשטיין, פורסם במאגרים ביום 6/7/06).

בעבירות מסוג זה, קיימת חשיבות מרבית לאלמנט ההרתעה, ויפים לעניין זה דבריה של כב' השופטת ע' ארבל בע"פ

1163/07, אבו ח'דר נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים ביום 29/3/07):

"כבר ציינתי זה מכבר, שעל בתי המשפט להעביר מסר חד משמעי ונוקב של הרתעה מפני מעשים אלו שחוזרים ונשנים לצערנו, ולא פעם מסתיימים בפגיעה ממש, וכן כי במעשים אלו שמבוצעים על רקע אידיאולוגי-לאומני, נדחים שיקולי ענישה אחרים בפני שיקולי הרתעה".

לאחרונה, בע"פ 7517/15, **מדינת ישראל נ' מוחמד עביד ואח'** (פורסם במאגרים ביום 9/3/16), החמיר בית המשפט העליון בעונשם של 4 משיבים שהורשעו בקשירת קשר ליידות אבנים ובקבוקי תבערה לעבר מטרות ישראליות ויהודיות בהר הצופים ובגבעה הצרפתית, וביצעו את זממם כלפי כלי רכב של כוחות הביטחון וכלי רכב בחניון האוניברסיטה ובמקומות נוספים, וכך קבע כב' השופט נ' סולברג:

"למותר לציין את החומרה הרבה, את המסוכנות - סכנת נפשות פשוטו כמשמעו, ואת הצורך להרתיע את המשיבים ואחרים שכמותם. ההסלמה מדאיגה, ויש להעניש ביד קשה כדי לעשות לשירות התופעה. ברי, כי מדובר ברקע אידיאולוגי-לאומני-גזעני, והרי זה שיקול חשוב בשיקולי הענישה".

בית משפט זה דן מדי יום ביומו בתופעות של יידוי אבנים ובקבוקי תבערה, ומקובל עליי, כי יש צורך בהחמרת הענישה. ואולם, נפסק לא אחת, כי החמרת הענישה צריכה להיעשות באופן הדרגתי. בע"פ 2247/10, **שלום ימיני ואח' נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים ביום 12/1/11), קבע כב' השופט י' עמית כדלקמן:

"ככלל, העלאת רף הענישה צריכה להיעשות בהדרגתיות, תוך בחינה כפולה של רף הענישה הנוהג, הן ביחס לעבירות הקונקרטיות שבפניו, והן ביחס לעבירות אחרות בדיני העונשין".

בית המשפט העליון חזר על ההלכה, לפיה העלאת רף הענישה צריכה להתבצע בהדרגה גם בע"פ 6020/10, **מדינת ישראל נ' אייל עדן** (פורסם במאגרים ביום 29/4/13).

חברתי, כב' השופטת ר' פרידמן-פלדמן, בת"פ 525-06-16, קבעה, כי מתחם העונש לגבי האישום הראשון נע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל, ואני מוכן לאמץ מתחם זה.

לגבי האישום השני, המתייחס לנאשם 2 (המדובר בשתי העבירות של התפרעות, שתי עבירות של חבלה בכוונה מחמירה ושתי עבירות של ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות), ובשים לב לכך שהנאשם 2 לא יידה במהלך ההתפרעויות בקבוקי תבערה או אבנים, אני קובע מתחם עונש אחד שנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר.

אשר לאישום השלישי, בו הורשע הנאשם 3 בעבירות של התפרעות, חבלה בכוונה מחמירה וניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, אני קובע מתחם עונש שנע בין שנתיים לארבע שנות מאסר.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (בתוך המתחם), מדובר בבחורים צעירים, הנאשמים 2 ו-3 נטלו אחריות על מעשיהם ואילו הנאשם 3 ניהל הוכחות.

לנאשם 1 הרשעה קודמת בגין סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, לפי סעיף 332(3) לחוק העונשין, קשירת קשר לביצוע פשע, 4 עבירות של נשיאה והובלת נשק שלא כדין, 4 עבירות בגין ייצור נשק ו-3 עבירות בגין ניסיון להצתה במטרה לפגוע בנכס המשמש ציבור. בגין עבירות אלה, נידון הנאשם למאסר לתקופה של 18 חודשים ול-12 חודשי מאסר על תנאי, בת"פ 11-10-44463 של בית משפט המחוזי בירושלים, מיום 17/5/12.

לנאשם 2 הרשעה קודמת בגין נשיאה והובלת נשק שלא כדין, שיגור חומר נפיץ, קשירת קשר לביצוע פשע, סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו וניסיון להצתה, בגין נדון למאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים ו-10 חודשי מאסר על תנאי, אותם יש להפעיל במקרה דנן.

בהתאם להסדר הטיעון, הסכימה התביעה, כי הפעלת המאסר על תנאי לא תהיה כולה במצטבר.

בהתאם לסעיף 40ג(ב), נראה לי לנכון לקבוע עונש כולל לכל האירועים.

בשים לב לכך ולאחר ששמעתי דבריהם של ב"כ התביעה וב"כ הנאשמים, עיינתי בתסקירי שירות המבחן ובהצהרת נפגע העבירה, אני מטיל על הנאשם 1 עונש מאסר לתקופה של 40 חודשים החל מיום מעצרו, דהיינו 1/6/15.

על הנאשם 2 אני מטיל עונש מאסר לתקופה של 48 חודשים. כמו כן, אני מפעיל את המאסר על תנאי התלוי ועומד נגד הנאשם 2 בת"פ 12-04-13575 של בית המשפט המחוזי, מיום 24/12/12. 6 חודשים ירוצו במצטבר ו-4 חודשים יחולו בחופף. **סה"כ ירצה הנאשם 2 - 54 חודשי מאסר החל מיום מעצרו**, דהיינו 1/6/15.

על הנאשם 3 אני מטיל עונש מאסר לתקופה של 50 חודשים, החל מיום מעצרו, דהיינו 17/5/15.

אני מחייב כל אחד מהנאשמים לפצות את המתלונן ש ב בסכום של 25,000 ₪, ואת המתלונן ד ח לפצות בסכום של 10,000 ₪ כל אחד.

הסכומים יופקדו בקופת בית המשפט תוך 120 יום מהיום, ויועברו למתלוננים עפ"י פרטים שתמסור התביעה.

כמו כן, אני מטיל על כל אחד מהנאשמים 18 חודשי מאסר על תנאי, ואולם הנאשמים לא יישאו בעונש זה, אלא אם כן יעברו תוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורם על עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, ויורשעו עליה.

אני מטיל על כל אחד מהנאשמים מאסר על תנאי למשך 12 חודשים, ואולם הנאשמים לא יישאו בעונש זה, אלא אם כן עמוד 10

יעברו תוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורם על עבירה של התפרעות, ויורשעו עלייה.

כמו כן, אני מטיל על הנאשמים 2 ו-3 מאסר על תנאי למשך 12 חודשים, ואולם הנאשמים לא יישאו בעונש זה, אלא אם כן יעברו תוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורם על עבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, או ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, ויורשעו עלייה.

בנוסף, אני מטיל על הנאשמים 1 ו-2 - 18 חודשי מאסר על תנאי, ואולם הנאשמים לא יישאו בעונש זה, אלא אם כן יעברו תוך תקופה של שנתיים מיום שחרורם על עבירה של פציעה בנסיבות מחמירות, ויורשעו עלייה.

יש לשלוח העתק לשירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן היום, י"ד כסלו תשע"ז, 14 דצמבר 2016, במעמד הצדדים.